

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ RADY VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY PRO LIDSKÁ PRÁVA

(dne 6. prosince 1999)

Čas zasedání: 14:00 - 16:30

Přítomni:

předseda Rady - Petr Uhl

členové Rady - Alois Cihlář (MŠP.), Pavel Dušek, Jaroslav Kopřiva (MV), Ladislav Lis, František Lízna, Ladislav Malý (MŠMT), Dana Němcová, Martin Palouš (MZV), Stanislav Penc, Ija Racek (MK), Luděk Rychlý (MPSV), Libuše Šilhánová, Kumar Viswanathan.

Dále pověřeni (bez hlasovacího práva): Stanislava Horská (MPSV), Antonín Koudelka (MZdr.), Michal Nádvorník (MK), Hana Vejborná (MMR).

Omluveni: Karel Holomek, Jaroslav Král (MMR), Karel Berka (ÚSIS), Petr Tax (MO).

Dále nepřítomni: Ivan Dejmal, Ruth Šormová

Za sekretariát Rady

Barbora Bernatová, Jan Jařab, Marta Miklušáková, Alena Nedomová

Program:

Předseda Rady i člen Rady Stanislav Penc žádali o rozšíření programu navrženého v pozvánce o další body. Rada rozhodla o projednání těchto bodů: (i) diskuse o návrhu zprávy o plnění závazků vyplývajících z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech /druhého paktu/, (ii) diskuse o návrhu zprávy o plnění závazků vyplývajících z Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech /prvního paktu/, (iii) diskuse o podnětech odborných sekcí Rady, (iv) návrhy na nové členy odborných sekcí, (v) diskuse nad publikací prof. Ctibora Nečase, (vi) informace o dopisu Ivana Veselého, (vii) diskuse o přístupu k informacím.

Předseda Rady informoval její členy o žádosti pana Karla Berky (ÚSIS) o uvolnění z členství v Radě. Statut Rady nicméně uvolnění neumožňuje, neboť členství ředitele ÚSIS statut výslovně určuje. Tento bod byl proto odložen a předseda Rady o něm bude jednat přímo s panem Berkou.

1. Diskuse o návrhu zprávy o plnění závazků vyplývajících z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech

Předseda Rady informoval její členy o předání zprávy pro CERD. Vláda vzala zprávu o plnění závazků plynoucích z Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace na vědomí, předseda Rady ji předal Stálé misi ČR v Ženevě dne 24. listopadu 1999. Předkladatel zprávy, mpř vlády Pavel Rychetský, znění textu krátce před předložením ještě v několika místech upravil, předseda Rady se změnami nesouhlasí. Z téhož důvodu Petr Uhl navrhoval, aby v plánu nelegislativních kroků vlády na rok 2000 zprávy o plnění obou paktů předkládal vládě ministr zahraničí Jan Kavan: v součinnosti s ním také předseda Rady zprávu vypracovává.

V této souvislosti Stanislav Penc upozornil na to, že do zprávy pro CAT nebyly zapracovány dva podněty, které Radě předložil na jejím posledním zasedání. U obou dle Stanislava Pence Rada souhlasila s jejich zařazením do zprávy. Petr Uhl a Jaroslav Kopřiva shodně informaci vyvrátili: Rada

se na zařazení neusnesla, oba ponděty obdržela poté, kdy bylo uzavřeno řádné připomínkové řízení a sekretariátu Rady se nepodařilo pravdivost obou podnětů ověřit.

Ke zprávě o druhém paktu Libuše Šilhanová uvedla, že je popisná, chybí v ní konkrétní příklady porušování závazků, resp. jejich praktického naplňování. Jan Jařab upozornil, že zpráva je první, úvodní, popisné pasáže odpovídají směrnicí k vypracování zprávy. Vzhledem k tomu, že vyrovnání s připomínkami se konalo 7. prosince, vyzval všechny přítomné, aby své případné připomínky ještě písemně vznesli a zúčastnili se vypořádání.

Martin Palouš upozornil na zkrácený termín připomínkového řízení, vzhledem k rozsahu a závažnosti předkládaného textu považuje čas za nedostatečný. Petr Uhl k tomuto uvedl, že připomínkové řízení bylo zkráceno vzhledem k časové tísní. Devatenáct dní ale i přesto považuje za dostatečné, u všech ostatních zpráv je

nicméně zachována přinejmenším třítydenní lhůta.

Jaroslav Kopřiva navrhl zkrátit, popř. vypustit pasáže na stranách 23-25, dlouhé odkazy na zjištění CPT i úvahy polemizující s platnou právní úpravou, které označil za vnitrostátní debatu. Upozornil i na nepřesné formulace stran práva svobodného sdružování. Jan Jařab uvedl, že připomínky MV ČR byly akceptovány, přinejmenším v kompromisní variantě. Další diskuse o konkrétních formulacích přenechal na vyrovnání s připomínkami.

2. Diskuse o návrhu zprávy o plnění závazků vyplývajících z Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech

Členové Rady neměli k návrhu zprávy žádné připomínky. Připomínky resortů očekává sekretariát Rady do pátku 10. prosince, vyrovnání s připomínkami se koná 21. prosince v 10:00 v budově Úřadu vlády, nábř. Eduarda Beneše, místnost č. 259.

Později, leč k těmto bodům, se ještě vyjádřil Martin Palouš, který požadoval, aby se Rada na svém příštím zasedání věnovala obecnějším otázkám obsahu zpráv a především podílu odkazů na nestátní organizace.

3. Návrhy na nové členy odborných sekcí

Rada projednala návrhy na jmenování nových členů svých odborných sekcí.

Petr Uhl navrhl jmenovat

Ivu Pellarovou do odborné sekce pro výchovu k lidským právům

Jaroslava Jedličku do odborné sekce pro práva dítěte

Alenu Svobodovou do odborné sekce pro práva dítěte

Jaroslav Kopřiva navrhl jmenovat

Zdeňka Budinu do odborné sekce proti projevům rasismu

Jiřího Washäupla do odborné sekce proti projevům rasismu

Martin Palouš navrhl jmenovat

Simonu Drahoňovskou do odborné sekce proti mučení a jinému nelidskému, krutému, ponižujícímu zacházení a trestání

Rada návrhy jednomyslně schválila.

4. Diskuse nad studií prof. Ctibora Nečase

Marta Miklušáková předložila Radě publikaci Ctibora Nečase Holocaust českých Romů. Knihu vydalo v roce 1999 nakladatelství Prostor. Sekretariát Rady knihu posoudil a pro účely jednání Rady vypracoval krátkou anotaci. Předseda Rady její členy vyzval, aby knihu doporučili ministerstvu školství k další distribuci do sítě škol, a to pro potřeby pedagogů nižších stupňů škol a studentů vyšších stupňů škol.

Rada přijala toto usnesení, jehož text byl v rozpravě pozměněn na doporučení Ladislava Malého:

Rada pro lidská práva vlády ČR (RLP) žádá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, aby posoudilo doporučení knihy Holocaust českých Romů od profesora Ctibora Nečase středním školám pro výuku v předmětech dějepis a občanská výchova a dále všem pedagogům zvláštních, základních a středních škol pro možné využití ve výuce. RLP zároveň Ministerstvo žádá, aby v souladu s čl. II/1b usnesení vlády č. 686/1997 z 29. října 1997 („...zajistit posílení informačních toků do všech stupňů škol ohledně dostupné odborné literatury k otázkám multikulturní společnosti a výchovy k toleranci“) napomohlo k distribuci této publikace.

Rada přijala usnesení jedenácti hlasy, jeden člen RLP se hlasování zdržel. Zároveň pověřila svého člena, náměstka Ladislava Malého, aby ji na příštím zasedání RLP o výsledku posouzení publikace informoval.

5. Dopis Ivana Veselého/Nadace Dženo

Marta Miklušáková informovala členy Rady o dopisu, který jim adresoval ředitel Nadace Dženo Ivan Veselý. Dopis byl v kopiích rozdán. Ivan Veselý žádá o finanční podporu sbírce humanitární pomoci do černohorského uprchlického tábora Konik, kde se v současnosti zdržuje více než 10 000 lidí, převážně Romů.

Martin Palouš nabídl zprostředkování jednání s příslušnými pracovníky MZV. Jaroslav Kopřiva upozornil na nutnost podílu organizátorů na sbírce, resp. na nákladech na akci. Vzhledem k tomu, že dopis byl určen členům Rady, byla případná iniciativa ponechána jejich individuálním posouzení.

6. Diskuse o podnětech z odborných sekcí Rady

Petr Uhl uvedl, že závěry diskuse o možnostech a formě projednávání podnětů sekcí v Radě později znovu projednával s pracovníky sekretariátu Rady, kteří je nepovažují za prakticky využitelné. V této souvislosti proto odvolal svůj dopis členům Rady z 26. listopadu a Radě předložil nový návrh (viz příloha). Sekce by podle něj Radě předkládaly všechny své podněty jí určené ve formě *věcného* či *ideového* záměru. Ti členové Rady, kterých se podnět přímo týká, s ním budou seznámeni ve chvíli, kdy jej sekce písemně zpracuje, ostatní členové pak nejpozději 10 dní před zasedáním Rady. Pokud Rada s podnětem souhlasí, pověří sekretariát, aby ho zpracoval ve formě, na níž se usnese. Tento návrh byl Radou schválen jednohlasně.

7. Informace Stanislava Pence o (ne)přístupu k informacím

Stanislav Penc seznámil členy Rady s vyjádřením ředitele trestního odboru Nejvyššího státního zastupitelství ČR, pana Miroslava Růžičky, stran žádosti Dokumentačního střediska pro lidská práva o poskytnutí informací týkajících se trestních stíhání dle §§ 187, 188 a 188a trestního zákona. Milan Růžička, s odvoláním na stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství, informace podat odmítá, Stanislav Penc jeho postup považuje za nepřijatelný, neposledně vzhledem k čl. II/7 statutu rady (*Rada a její členové, jakož i odborné sekce a pracovní skupiny Rady a jejich členové (článek IV bod 4) mohou v mezích působnosti Rady vyžadovat informace a stanoviska od ústředních orgánů státní správy, i těch, které nemají zastoupení v Radě, od ostatních orgánů státní správy a od organizací a institucí podřízených orgánům státní správy; obdobný postup platí pro vyžadování informací a stanovisek od orgánů územní samosprávy*). Alois Cihlár uvedl, že se o případu bude blíže informovat a Radě svá zjištění sdělí na jejím příštím zasedání. Pokud se k tomuto tématu chtějí členové rady vracet, vypracují písemné podklady, které zašlou sekretariátu nejpozději 14 dní před zasedáním Rady, tajemnice je pak rozešle s pozvánkami.

Petr Uhl členy Rady informoval o zprávě o činnosti odboru pro lidská práva, kterou k 10. prosinci vypracuje a členům všech tří poradních orgánů vlády (resp. Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity, Rady pro národnosti a Rady pro lidská práva) rozešle. Zpráva bude zveřejněna a k dispozici dána i médiím. Petr Uhl tak reagoval na požadavek Ladislava Lise, který se zprávy dožadoval.

Další zasedání Rady bude 18. února 2000 od 10:00. Místo konání bude upřesněno v pozvánce.

V Praze dne 8. prosince 1999

Zapsala: Marta Miklušáková, tajemnice RLP